

Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Bibliyografik Yöntemle İncelenmesi*

Review of Theses on the Music Course Curriculum in Türkiye Using the Bibliographical Method

Hilal Ateş¹, Çağla Serin Özparlak²

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. oktenates@gmail.com

²Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. srmcagla@gmail.com

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 22.04.2024

Yayına Kabul Tarihi: 04.11.2024

ÖZ

Bu çalışma Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezleri türlerine, enstitü türlerine, yıllarına, üniversitelerine, yöntemlerine ve konularına göre incelemeyi amaçlayan bir bibliyografya çalışmasıdır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmış olup verilerin toplanması için ise YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanından yararlanılmıştır. YÖK Ulusal Tez Merkezinde “müzik dersi öğretim programı” anahtar sözcüğü ile yapılan aramada ulaşılan tüm tezler araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Elde edilen veriler frekans dağılımları ve yüzdelerle değerlendirilerek birlikte tablolaştırılmış ve ilgili başlıklar altında sunulmuştur. Çalışma, Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezleri bir arada sunması ve çeşitli alt başlıklar altında tasnif edilmesi bakımından önem taşımaktadır. Araştırma sonucunda; incelenen tezlerin çok büyük bir çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olduğu, tezlerin çoğunluğunun eğitim bilimleri enstitülerine ait tezler olduğu, en çok tezin 2019 yılında ve Gazi Üniversitesinde yazıldığı, tezlerde çoğunlukla nicel araştırma yöntemi uygulandığı ve en çok araştırılan konunun öğrenme alanları ve kazanımlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Öğretim Programı, Müzik Dersi Öğretim Programı, Bibliyografya.

***Alıntılama:** Ateş, H. ve Serin Özparlak, Ç. (2024). Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin bibliyografik yöntemle incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(3), 2423-2447.

ABSTRACT

This bibliography study aims to examine the theses written on the music lesson curriculum in Türkiye according to their types, institute types, years, universities, methods, and subjects. The descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used in the research, and the National Thesis Center of the Council of Higher Education database was used to collect the data. All theses found in the search made with the keyword "music course curriculum" in the National Thesis Center of the Council of Higher Education were included in the scope of the research. The obtained data were tabulated along with frequency distributions and percentage values, and presented under relevant headings. The study is important in that it presents together the theses on the music lesson curriculum in Türkiye and assort them under various subheadings. As a result of the search, it was concluded that the majority of the theses examined were at the master's level, the majority of the theses were theses from educational sciences institutes, the most theses were written in 2019 and written at Gazi University, quantitative research method was mostly applied in the theses and the most researched subject was learning areas and achievements.

Key Words: *Türkiye, Curriculum, Music Lesson Curriculum, Bibliography.*

GİRİŞ**Öğretim Programı**

Genel olarak öğretim programı ve eğitim programı kavramları karıştırılmakta ve birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Karacaoğlu (2020, s. 11), birçok eğitim bilimcinin eğitim programını bir sistem olarak ele aldığını ifade etmektedir. Sönmez (2022, s. 10)'e göre eğitim programı, kişide gözlenmesi kararlaştırılan hedefleri ve bu hedefleri gerçekleştirebilecek düzenli eğitim ve sınav durumlarını içeren dirik bir bütündür.

Demirel (2021, s. 6) ise eğitim programını öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlamaktadır. Karacaoğlu (2020, s. 15) en kapsamlı programın eğitim programı olduğunu ve öğretim programını kapsadığını ifade etmektedir. Öğretim programı ise okulda veya okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantılar düzeneğidir (Demirel, 2021, s. 6).

Bu tanımlamalardan yola çıkarak; öğretim programının çeşitli sınıf ve derslerde ele alınacak konularla ilgili tüm öğretim etkinliklerini kapsayan, ders programları, yıllık

planlar ve ders planlarının da bu programa göre yapılmasını öngören program olduğunu belirtmek yerinde olacaktır.

Müzik Dersi Öğretim Programı

Müzik dersi öğretim programı “İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı” ve “Ortaöğretim Müzik Dersi Öğretim Programı” olmak üzere ve birbirinin devamı niteliğinde tasarlanmış iki programdır. İlköğretim müzik dersi öğretim programı hem ilkokulu hem de ortaokulu kapsayacak biçimde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeyinde, ortaöğretim müzik dersi öğretim programı ise liselerin 9, 10, 11 ve 12. sınıflarını kapsayacak biçimde planlanmıştır. Günümüzde aktif olarak kullanılan her iki program da 2018 yılında yeniden düzenlenen programlardır.

Müzik dersi öğretim programında öğrenme alanı temelli yaklaşım esas alınmaktadır. (MEB, 2018a). Öğrenme alanı, “birbiri ile ilişkili bilgi, beceri ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden disiplinler arası yapı” olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2018b). Müzik dersi öğretim programında dört öğrenme alanı bulunmaktadır. (MEB, 2018c).

- Dinleme - Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

Müzik dersi öğretim programları incelendiğinde, programın özel amaçları, programın alanına özgü beceriler, programın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar, programın yapısı, öğrenme alanları ve alanlara ayrılan süreler ile kazanımların ayrıntılı bir şekilde açıklandığı görülmektedir.

İlgili ulusal yazın tarandığında müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış tezleri ele alan herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Buradan yola çıkarak bu bibliyografya çalışmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu bibliyografya çalışmasının bundan sonra yapılacak olan araştırmalara ışık tutması hedeflenmektedir.

Araştırmanın amacı Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezleri bibliyografik yöntemle incelemektir. Bu amaca bağlı olarak şu sorulara cevap aranacaktır:

1. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin türlerine göre dağılımı nasıldır?
2. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin enstitü türlerine göre dağılımı nasıldır?
3. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin yıllarına göre dağılımı nasıldır?
4. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin üniversitelerine göre dağılımı nasıldır?
5. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
6. Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin konularına göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde; araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, verilerin toplanması ve verilerinin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu çalışma Türkiye’deki müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan lisansüstü tezleri bir araya getirip çeşitli yönlerden incelemeyi amaçlayan bir bibliyografya çalışmasıdır. Türk Dil Kurumu (2021, s. 69) bibliyografyaya karşılık olarak kaynakça terimini kullanmaktadır. Türk Dil Kurumu (2021, s. 317) kaynakçayı ise “Belli bir konu, yer veya dönemle ilgili yayınları kapsayan veya en iyilerini seçen eser, bibliyografya” biçiminde ifade etmektedir. Önal (2003, s. 1) bibliyografya çalışmalarının bir yandan bibliyografik denetim sağladığını diğer yandan o alanda önceden yapılmış çalışmalarını da elde bulundurduğu için zengin bir araştırma malzemesi oluşturduğunu belirtmektedir.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezleri çeşitli yönlerden inceleyebilmek adına nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Karakaya (2021, s. 49), betimsel araştırmaların olayı olduğu gibi araştıran ve ele alınan durumu ayrıntılı bir şekilde betimleyen araştırmalar olduğunu ifade etmektedir. Betimsel araştırmalarda tarama yöntemi sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Karasar (2017, s. 111) tarama modellerinin, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında yargıya varmak için evrenin tümü veya ondan alınacak bir grup üzerinde yapılan tarama düzenlemeleri olduğunu belirtmektedir.

Evren ve Örneklem

Köse (2022, s. 99) evreni araştırma sonuçlarının genellendiği ortak özellikleri olan bütün olarak tanımlamaktadır. Arslanoğlu (2016, s. 88) ise herhangi bir araştırma alanına giren nesne ve bireylerin bütünü evren olarak tanımlandığını ifade etmektedir. Bu araştırmanın evrenini yıl fark etmeksizin Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tüm lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Örneklem ise evrenin küçültülmüş şeklidir. Çelik (2013, s. 57), evrenin belirli yöntemlerle çalışılabilir bir büyüklüğe indirgenmesi ile örnekleme ulaşıldığını belirtmektedir. Bu araştırma kapsamında YÖK Ulusal Tez Merkezinden konu ile ilgili tüm tezler taranmış ve evrene dâhil olan tüm çalışmalar örneklem grubuna dahil edilmiştir. Bu durumda çalışma için seçilen örneklem evreni temsil etmektedir. Aşağıda çalışma dâhilinde ulaşılan bütün tezlerin listesi verilmiş ve tezler bulgular bölümünde kullanabilmek amacıyla numaralandırılmıştır.

Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezler

1. 2009 - Acar, M. Ayça. Bir sınıf çalgısı olarak blokflütün ilköğretim müzik dersi öğretim programını gerçekleştirilemedeki yeterliliği.
2. 2021 - Alk, Melis. Ortaokul müzik dersi öğretim programının öğretmen ve uzman görüşlerine göre değerlendirilmesi.

3. 2019 - Apaydın, Sevinç. Müzik kaynak kitaplarının 2017 ilköğretim müzik dersi öğretim programına uygunluğunun öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi: Van ili örneği.
4. 2019 - Aşık Gökçe, Hande Nur. Ortaöğretim müzik dersi öğretim programındaki “müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı”nın uygulanabilirliği.
5. 2013 - Bağrıaçık, Belgin. Ortaöğretim 9. Sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri: Konya ili örneği.
6. 2019 - Baz, Muharrem. İlkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri
7. 2007 - Canbay, Alaattin. İlköğretim müzik dersi öğretim programı “Müzikte örgü, doku, biçim, tür” ünitesi ve uygulamalarının değerlendirilmesi.
8. 2019 - Candar, Erdinç. Ortaöğretim 9. sınıf müzik dersi öğretim programı ve uygulamalarının müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi: Bursa ili örneği
9. 2012 - Çilingir, Vasfi. Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından irdelenmesi: Aydın ili örneği.
10. 2013 - Demirkol, Perçin. Televizyon çocuk programlarında yer alan müziklerin müzik dersi öğretim programı genel ve özel amaçları açısından incelenmesi.
11. 2014 - Ertenli, İnci. Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan müzik türlerini dinleme durumlarına ve programın müzik türü tercihleri üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri: Çankaya ilçesi örneği.
12. 2020 - Gürbüz, Çağatay. Müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programına bağlılık düzeylerinin incelenmesi.
13. 2019 - Güven, Aysan Kadir. 2018 Müzik dersi öğretim programı 8. sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi.
14. 2015 - Helvacı, Okan. İlköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri: Konya ili örneği.

15. 2019 - Karaca, Koray. 2018 Lise müzik dersi öğretim programında yer alan müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır kazanımının gerçekleştirilmesine yönelik müzik öğretmenleri ihtiyaçlarının incelenmesi.
16. 2016 - Karaman, Nihal Ayşe. Görme engelliler okullarında çalışan müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programının ve ders içi etkinliklerin uygulanışına ilişkin görüşleri: Adana ili örneği.
17. 1996 - Karataş Bezdüz, Reyhan. Eğitilebilir “zihinsel engelli” çocuklar ilkökul müzik dersi öğretim programının incelenmesi ve değerlendirilmesi
18. 2015 - Karataş, Yasemin. Ortaokul müzik derslerinde kullanılan okul çalgılarının müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmedeki yeterliliği.
19. 2023 - Keske, Mert. Öğrencilerin müziksel kimliklerinin oluşmasında 2018 ortaokul müzik dersi öğretim programının hedef ve uygulama etkinliklerinin etkileri.
20. 2011 - Kırıcıoğlu, Hüseyin Tansu. İlköğretim II. kademe müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutunun müzik öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi.
21. 1993 - Kocabaş, Ayfer. 1986 Lise müzik dersi öğretim programının Ege bölgesinde görevli müzik öğretmenlerinin görüşlerine ve çağdaş program geliştirme ilkelerine göre değerlendirilmesi.
22. 2013 - Köroğlu, Gamze Nevra. İlköğretim ikinci kademe görev yapan müzik dersi öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar.
23. 2003 - Köse, Ülkü. 1994 Yılı ilköğretim kurumları müzik dersi öğretim programına göre hazırlanan ilköğretim III. devre müzik ders kitaplarında yer alan halk türkülerinin incelenmesi.
24. 2006 - Mert, Çiğdem. İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersi öğretim programı birinci kademe bilişsel amaç ve davranışlarına ulaşma durumunun değerlendirilmesi.

25. 2014 - Öcal, Ali Ozan. İlköğretim ikinci kademe müzik dersi öğretim programında uygulanan blok flüt eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri: Ankara ili örneği.
26. 2023 - Özdemir, Mustafa Erkan. Ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan eserlerin cover videolarının belirlenmesi ve incelenmesi.
27. 2021 - Terzioğlu, Demet. İlkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan Türk halk müziği kazanımlarının incelenmesi
28. 2005 - Topalak, Şefika İzgi. İlköğretim müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyi üzerine bir çalışma.
29. 2016 - Yaman Akkuzu, Derya. Ortaöğretim 12. sınıf müzik dersi öğretim programının işlevselliğine ilişkin öğretmen görüşleri: Erzurum ili örneği.
30. 2017 - Yıldırım, Tuğçe. İlköğretim ikinci kademe müzik dersi öğretim programında yer alan araç gereç ve materyallerin öğrencilerin müzik becerilerini karşılaması bakımından incelenmesi.
31. 2019 - Yılmaz, Muzaffer Soner. İlkokul müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutuna ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri.
32. 2019 - Zaman, Çağrı. Ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan makamsal kazanımların öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Afyonkarahisar ili örneği.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için YÖK ulusal Tez Merkezi'nin veri tabanı kullanılmıştır. Arama butonuna “müzik dersi öğretim programı” yazıldığında bulunan tezlerden izinli olanlar indirilmiş; olmayanların ise yazarlarıyla direkt iletişime geçilerek çalışmalara ulaşım sağlanmıştır. Tümüne hiçbir şekilde ulaşamayan tezlerin ise özet kısmındaki bilgilerden yararlanılmıştır.

Verilerin Analizi

Büyüköztürk (Akt: Turgut, 2021, s. 166), betimsel çalışmaların eldeki veriyi betimleyen istatistikler kullandığını, kullanılan bu istatistiklerin, frekans tabloları, çapraz tablolar, merkezi eğilim ölçüleri ve merkezi değişim ölçüleri olabileceğini ve bu istatistiklerden

hangisinin kullanılacağını elde edilen verinin ölçme düzeyine ve dağılımın şekline bağlı olduğunu ifade etmektedir. Bu bağlamda araştırma kapsamında ulaşılan tezler türlerine, enstitü türlerine, üniversitelerine, yıllarına, yöntemlerine ve konularına göre incelenerek sınıflandırılmış; betimsel istatistik yöntemi ile verilerin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri tablolar halinde sunulmuştur. Büyüköztürk (Akt: Uysal, 2023, s. 156), bir veri grubunda, ölçümlerin tekrar sayısının yani kaç adet olduğunun frekansı verdiğini ifade etmektedir. Bu tanımları destekler nitelikte bir diğer tanımda ise Şahin (2021, s. 95), veri grubundaki her bir verinin tekrar sayısının o verinin frekansını; o veriye ait frekansın, toplam veri sayısına bölümünün de o verinin yüzdesini verdiğini belirtmektedir. Karasar (2017, s. 260)'a göre yüzdelik, belli bir dağılımda belli bir ölçümün öteki ölçümlere göre yerini belirlemek için kullanılan nokta değeridir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin türlerine göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 1. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Tezin Türü	F	%	Tez No
Yüksek Lisans	30	%94	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32
Doktora	2	%6	7,9
Sanatta Yeterlilik	0	%0	-
Toplam	32	%100	32

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere araştırma kapsamında ulaşılan 32 adet tezden %94’ü yüksek lisans, %6’sı ise doktora tezidir. Müzik dersi öğretim programı üzerine yazılmış sanatta yeterlilik tezine rastlanmamıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin enstitü türlerine göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 2. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Enstitü Türlerine Göre Dağılımı

Enstitü Türü	F	%	Tez No
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	22	%69	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 31, 32
Sosyal Bilimler Enstitüsü	7	%22	1, 19, 20, 21, 26, 28, 30
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	1	%3	2
Güzel Sanatlar Enstitüsü	1	%3	13
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	%3	17
Toplam	32	%100	32

Tabloda da görüldüğü üzere Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerden en yüksek oran %69 ile eğitim bilimleri enstitüsünde yazılmış olanlara aittir. Bu oranı takiben sosyal bilimler enstitülerinde yazılan tezlerin %22 oranında olduğu görülmektedir. Lisansüstü eğitim enstitüsü, güzel sanatlar enstitüsü ve fen bilimleri enstitülerinin ise her birinin %3’lük orana sahip olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin yıllarına göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 3. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Yıllarına Göre Dağılımı

Tezin Basım Yılı	f	%	Tez No
1993	1	%3	21
1996	1	%3	17
2003	1	%3	23
2005	1	%3	28
2006	1	%3	24
2007	1	%3	7
2009	1	%3	1
2011	1	%3	20
2012	1	%3	9
2013	3	%9	5, 10, 22
2014	2	%6	11, 25
2015	2	%6	14, 18
2016	2	%6	16, 29
2017	1	%3	30
2018	1	%3	4
2019	7	%22	3, 6, 8, 13, 15, 31, 32
2020	1	%3	12
2021	2	%6	2, 27
2023	2	%6	19, 26
Toplam	32	%100	32

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış tezlerin yıllarına göre oranlarına bakıldığında en yüksek oranın %22 oranı ve 7 tez ile 2019 yılına ait olduğu görülmektedir. Yapılmış olan 3 tez ile 2013 yılı %9 oranındadır. 2014, 2015, 2016, 2021 ve 2023 yıllarında ikişer tez yapılmış olup her bir yılın %6 oranına sahip olduğu görülmektedir. 1993, 1996, 2003, 2005, 2006, 2007, 2009, 2012, 2017, 2018 ve 2020 yıllarında ise birer tez yapılmış olup her bir yıl %3 oranına sahiptir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin üniversitelerine göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 4. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı

Üniversite Adı	F	%	Tez No
Gazi Üniversitesi	11	%35	3, 7, 9, 11, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 31
Atatürk Üniversitesi	4	%13	13, 27, 29, 32
Necmettin Erbakan Üniversitesi	3	%10	5, 6, 14
İnönü Üniversitesi	2	%6	10, 18
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	%6	19, 20
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	%3	21
Akdeniz Üniversitesi	1	%3	22
Cumhuriyet Üniversitesi	1	%3	1
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	%3	2
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	%3	4
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	%3	8
Gaziantep Üniversitesi	1	%3	12
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	%3	28
Haliç Üniversitesi	1	%3	30
Balıkesir Üniversitesi	1	%3	26
Toplam	32	%100	32

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış tezler arasında 11 adet tez ile %35 oranında en çok tezin Gazi Üniversitesinde yapılmış olduğu görülmektedir. 4 adet tez ile %13 oranında Atatürk Üniversitesi ikinci sırada, 3 adet tez ile %10 oranında Necmettin Erbakan Üniversitesi üçüncü sırada ve ikişer adet tez ile her biri %6 oranında İnönü Üniversitesi ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi dördüncü sırada

gelmektedirler. Tablodaki diğer 10 üniversitenin her birinin ise birer tez ile %3 oranına sahip olduğu görülmektedir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 5. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Yöntemlerine Göre Dağılımı

Kullanılan Yöntem	F	%	Tez No
Nicel	15	%47	1, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 17, 20, 21, 24, 25, 30, 31
Nitel	10	%31	2, 3, 15, 16, 18, 19, 22, 23, 27, 32
Karma	7	%22	4, 7, 9, 12, 26, 28, 29
Toplam	32	%100	32

Yapılan tezlerin yöntemleri tek tek incelendiğinde ortaya çıkan tabloda 15 adet tezin nicel yöntemle yazıldığı ve %47 oranında olduğu, 10 adet tezin nitel yöntemle yazıldığı ve %31 oranında olduğu, 7 adet tezin ise karma yöntemle yazıldığı ve %22 oranına sahip olduğu belirtilmiştir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde “Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin konularına göre dağılımı nasıldır?” sorusunun cevabına ilişkin bulgular açıklanmaktadır.

Tablo 6. Türkiye’de Müzik Dersi Öğretim Programı Üzerine Yapılmış Olan Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Tezin Konusu	F	%	Tez No
Öğrenme alanları ve kazanımlar	11	%35	4, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 20, 27, 31, 32
Programın değerlendirilmesi	10	%31	2, 6, 12, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 29
Öğretim programının genel ve özel amaçları	4	%13	5, 10, 24, 28
Çalgının program açısından yeterliliği	3	%9	1, 18, 25
Kaynak kitapların incelenmesi	1	%3	3
Kitaplarda yer alan halk türkülerinin incelenmesi	1	%3	23
Ders araç gereçleri	1	%3	30
Programda yer alan eserlerin cover videoları	1	%3	26
Toplam	32	%100	32

Yapılmış olan tezlerin konularına göre dağılımına bakıldığında 11 adet tezin “Öğrenme alanları ve kazanımlar” başlığını konu aldığı ve %35 ile en fazla orana sahip olduğu görülmektedir. 10 adet tezin “Programın değerlendirilmesi” konusunu ele aldığı ve %31 oranında olduğu saptanmıştır. 4 adet tezin konusunun “Öğretim programının genel ve özel amaçları” olduğu ve %13 oranına sahip olduğu görülmektedir. “Çalgının program açısından yeterliliği” konusunda 3 tezin yazıldığı ve %9 oranında olduğu ifade edilmiştir. “Kaynak kitapların incelenmesi”, “Kitaplarda yer alan halk türkülerinin incelenmesi”, “Ders araç ve gereçleri” ve “Programda yer alan eserlerin cover videoları” konularının her biri için birer tez yazıldığı ve yine her birinin %3’lük bir orana sahip olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin neredeyse tamamına yakını yüksek lisans tezlerinin oluşturduğu, ilgili konunun doktora tezlerinin içeriklerinde ise yeterli yer bulamadığı saptanmıştır. Benzer bir sonucu Erbağcı ve Kaf (2020, s. 105), “Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı İle İlgili Yapılan Çalışmaların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” isimli çalışmalarında ortaya koymaktadırlar. Erbağcı ve Kaf, Öğretim programı üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 2 tanesinin doktora düzeyinde, 18 tanesinin ise yüksek lisans düzeyinde yapıldığını belirtmektedirler. Demir ve Ekici (Akt: Erbağcı ve Kaf, 2020, s. 110), bu durumun nedenini yüksek lisanstan sonra doktora az sayıda kişinin devam etmesi ve doktora öğrencilerinin farklı alanlara yönelmesi olabileceğini ifade etmektedirler.

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan tezlerin enstitü türlerine göre dağılımına bakıldığında ise oldukça beklenen bir sonuçla karşılaşılmış ve en fazla tezin eğitim bilimleri enstitüsünde yapıldığı, onu da ikinci sırada sosyal bilimler enstitüsünün takip ettiği saptanmıştır. Eğitim bilimleri enstitülerinin görevleri arasında üst düzey araştırmaların yapılmasını sağlamak ve araştırma sonuçları doğrultusunda eğitim politikalarının geliştirilmesine hizmet etmek bulunmaktadır (Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2019). Buradan yola çıkılarak öğretim programı üzerine bilimsel araştırma yapmanın eğitim bilimleri enstitüleri için olağan bir durum olduğunu söylemek yerinde olacaktır.

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış tezlerin yıllarına göre oranlarına bakıldığında ise en fazla çalışmanın 2019 yılında yapıldığı, onu da ikinci sırada 2013 yılının takip ettiği sonucuna varılmıştır. Hem ilköğretim hem ortaöğretim müzik dersi öğretim programları 2018 yılında yeniden yapılandırılmıştır. Programın yenilenmesini takip eden süreçte yenilenen öğretim programı üzerine yeni çalışmaların yapılması durumu ortaya çıkmaktadır. Benzer bir sonucu Yenilmez ve Sölpük (2014, s. 37), “Matematik Dersi Öğretim Programı ile İlgili Tezlerin İncelenmesi (2004-2013)”

isimli makalelerinde ortaya koymaktadırlar. Yenilmez ve Sölpük çalışmalarında, 2004 yılında matematik dersi öğretim programında yapılan köklü değişiklikler ile birlikte sonraki yıllarda araştırmalarda artış olduğunu belirtmektedirler.

Buna karşın Koç (2016, s. 209), “Türkiye’de İlköğretim Programlarının Değerlendirilmesine Yönelik Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (2005-2014)” isimli çalışmasında bazı yıllarda düşük çalışma sayısının olmasının, program değerlendirme açısından istenilen bir durum olmadığını, programların işlevselliğini sürdürdürebilmeleri ve güncel verilerin elde edilebilmesi için program değerlendirme çalışmalarının sistematik olarak devam etmesinin gerekli olduğunu ifade etmektedir.

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışmanın Gazi Üniversitesinde yapıldığı, onu da ikinci sırada Atatürk Üniversitesinin takip ettiği saptanmıştır. Uçan (2018, s. 54), Atatürk’ün isteğiyle 1924 yılında müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla Ankara’da kurulan Musiki Muallim Mektebinin, daha sonraki süreçte bir yükseköğretim kurumu olan Gazi Terbiye Enstitüsü’ne bağlandığını ve son üç sınıfını buradan mezun ettiğini belirtmektedir. Buradan yola çıkılarak Gazi Üniversitesinin Türkiye’deki ilk müzik eğitimi veren en köklü kurum olduğunu belirtmek yerinde olacaktır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün talimatı ile 1926 yılında temelleri atılan Gazi Üniversitesi, "Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" adıyla açılmıştır. İsmi 1929 yılında "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" olarak değiştirilmiş, 1976 yılında “Gazi Eğitim Enstitüsü” adını almış, 1982 yılında da “Gazi Üniversitesi” kimliğine kavuşmuştur (Gazi Üniversitesi, 2022). 2017 yılında Türkiye’deki 10 araştırma üniversitesinden biri olması sebebiyle de lisansüstü öğrenci kontenjanlarında artış olduğu ve seçkin akademisyen kadrosu ile nitelikli tezler çıkardığı gözlenmektedir.

Yine en fazla lisansüstü tezin Gazi Üniversitesinde yapıldığı sonucuna Demir ve Ekici (2015, s. 56), “Hayat Bilgisi Eğitimi Alanındaki Tezlerin Değerlendirilmesi” isimli çalışmaları ile ulaşmaktadırlar.

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılan tezlerin yöntemlerinde çoğunlukla nicel yöntemin kullanıldığı, nitel ve karma yöntemin ise daha az tercih edildiği saptanmıştır. Konularında ise en fazla “öğrenme alanı ve kazanımlar” ile ilgili çalışıldığı, onu da ikinci sırada “programın değerlendirilmesi” başlığının takip ettiği sonucuna varılmıştır.

Türkiye’de müzik dersi öğretim programı üzerine yapılmış olan bütün tezleri bibliyografik yöntemle listeleyen bu çalışma öncelikle araştırmacılara tüm bu tezleri bir arada sunma olanağı sağlamak ve çeşitli alt problemlerde inceleyip sonuçlarını frekans yüzde tablolarıyla ortaya koymaktadır. Tuna (2017, s. 133) gelecekte yapılacak bibliyografya çalışmalarının, doğru bilgiye en çabuk nasıl ulaşılabileceğinin rehberliğini yapma amacı taşıması gerektiğini vurgulamaktadır. Bibliyografya çalışmalarının, araştırmacılara tüm çalışmaları tasnif etme olanağı sunacağı ve sonrasında yapılacak olan çalışmalara kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir. Müzik eğitimi ile ilgili alan yazında eksikliği tespit edilen, çeşitli konularda bibliyografya çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, M. A. (2009). *Bir sınıf çalgısı olarak blokflütün ilköğretim müzik dersi öğretim programını gerçekleştirebilmedeki yeterliliği*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Alk, M. (2021). *Ortaokul müzik dersi öğretim programının öğretmen ve uzman görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.
- Arslanoğlu, İ. (2016). *Bilimsel yöntem ve araştırma teknikleri*. Ankara: Gazi.
- Apaydın, S. (2019). *Müzik kaynak kitaplarının 2017 ilköğretim müzik dersi öğretim programına uygunluğunun öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi: Van ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aşık Gökçe, H. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi öğretim programındaki “müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı”nın uygulanabilirliği*. Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Bağrıaçık, B. (2013). *Ortaöğretim 9. Sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri: Konya ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Baz, M. (2019). *İlkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Canbay, A. (2007). *İlköğretim müzik dersi öğretim programı “Müzikte örgü, doku, biçim, tür” ünitesi ve uygulamalarının değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Candar, E. (2019). *Ortaöğretim 9. sınıf müzik dersi öğretim programı ve uygulamalarının müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi: Bursa ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Çelik, A. (Ed.). (2013). *Bilimsel araştırma el kitabı*. Ankara: Gazi.
- Çilingir, V. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından*

- irdelenmesi: Aydın ili örneği.* Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demir, M. K., Ekici, B. (2015). *Hayat bilgisi eğitimi alanındaki tezlerin değerlendirilmesi. Sobider Sosyal Bilimler Dergisi, 2(5), 47-65.*
- Demirel, Ö. (2021). *Eğitimde program geliştirme.* (30. Baskı). Ankara: Pegem.
- Demirkol, P. (2013). *Televizyon çocuk programlarında yer alan müziklerin müzik dersi öğretim programı genel ve özel amaçları açısından incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Erbağcı, N., Kaf, Ö. (2020). Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ile ilgili yapılan çalışmaların çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 11(1), 103-115.*
- Ertenli, İ. (2014). *Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan müzik türlerini dinleme durumlarına ve programın müzik türü tercihleri üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri: Çankaya ilçesi örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gazi Üniversitesi. (2022). *Gazi üniversitesi tarihi.* <https://gazi.edu.tr/view/page/169255/gazi-universitesi-tarihi> sayfasından alınmıştır.
- Gürbüz, Ç. (2020). *Müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programına bağlılık düzeylerinin incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Güven, A. K. (2019). *2018 Müzik dersi öğretim programı 8. sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erzurum.
- Helvacı, O. (2015). *İlköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri: Konya ili örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Karaca, K. (2019). *2018 Lise müzik dersi öğretim programında yer alan müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır kazanımının gerçekleştirilmesine yönelik müzik öğretmenleri ihtiyaçlarının incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Karacaoğlu, Ö. C. (2020). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Nobel.
- Karakaya, İ. (2021). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıoğen (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 47- 66). Ankara: Anı
- Karaman, N. A. (2016). *Görme engelliler okullarında çalışan müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programının ve ders içi etkinliklerin uygulanışına ilişkin görüşleri: Adana ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Karataş Bezdüz, R. (1996). *Eğitilebilir "zihinsel engelli" çocuklar ilköğretim müzik dersi öğretim programının incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karataş, Y. (2015). *Ortaokul müzik derslerinde kullanılan okul çalgılarının müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmedeki yeterliliği*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Keske, M. (2023). *Öğrencilerin müziksel kimliklerinin oluşmasında 2018 ortaokul müzik dersi öğretim programının hedef ve uygulama etkinliklerinin etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Kırcioğlu, H. T. (2011). *İlköğretim II. kademe müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutunun müzik öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Kocabaş, A. (1993). *1986 Lise müzik dersi öğretim programının Ege bölgesinde görevli müzik öğretmenlerinin görüşlerine ve çağdaş program geliştirme ilkelerine göre değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Koç, E. S. (2016). Türkiye’de ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 198-216.
- Koroğlu, G. N. (2013). *İlköğretim ikinci kademe görev yapan müzik dersi öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

- Köse, E. (2022). Bilimsel araştırma modelleri. R. Y. Kıncal (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 99-123). Ankara: Nobel.
- Köse, Ülkü. (2003). *1994 Yılı ilköğretim kurumları müzik dersi öğretim programına göre hazırlanan ilköğretim III. devre müzik ders kitaplarında yer alan halk türkülerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (2019). *Misyon ve vizyon*. <https://ebe.marmara.edu.tr/enstitu/misyon-ve-vizyon> sayfasından erişilmiştir.
- Mert, Ç. (2006). *İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersi öğretim programı birinci kademe bilişsel amaç ve davranışlarına ulaşma durumunun değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018a). *Ortaöğretim müzik dersi öğretim programı: 9, 10, 11, ve 12. Sınıflar*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018b). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı: 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018c). *İlköğretim müzik dersi öğretim programı: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Öcal, A. O. (2014). *İlköğretim ikinci kademe müzik dersi öğretim programında uygulanan blok flüt eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri: Ankara ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Önal, S. (2003). *Klasik Türk Edebiyatı Kitap Bibliyografyası*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Özdemir, M. E. (2023). *Ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan eserlerin cover videolarının belirlenmesi ve incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Sönmez, V. (2022). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. (20. Baskı), Ankara: Anı.
- Şahin, B. (2021). Metodoloji. A. Tanrıoğen (Ed.). *Bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 91- 110). Ankara: Anı.

- Terzioğlu, D. (2021). *İlkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan türk halk müziği kazanımlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Topalak, Ş. İ. (2005). *İlköğretim müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyi üzerine bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Tuna, A. (2017). Müzik bibliyografyası bağlamında 2000-2017 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezler ve yöntemleri. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Dergisi, 11*, 125-133.
- Turgut, Y. (2021). Verilerin kaydedilmesi, analizi, yorumlanması: nicel ve nitel. A. Tanrıoğen (Ed.). *Bilimsel araştırma yöntemleri içinde* (s. 165- 220) Ankara: Anı.
- Türk Dil Kurumu, (2021). *Okullar için türkçe sözlük*. (10. Basım), Ankara: TDK.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. (4. Basım), Ankara: Arkadaş.
- Uysal, F. (2023). Veri toplama süreçleri ve analiz yöntemleri. N. Cemalođlu (Ed.), *Bilimsel araştırma teknikleri ve etik içinde* (s. 135-174). Ankara: Pegem.
- Yaman Akkuzu, D. (2016). *Ortaöğretim 12. sınıf müzik dersi öğretim programının işlevselliğine ilişkin öğretmen görüşleri: Erzurum ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Yenilmez, K. ve Sölpük, N. (2014). Matematik dersi öğretim programı ile ilgili tezlerin incelenmesi (2003- 2013). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 33-42.
- Yılmaz, M. S. (2019). *İlkokul müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutuna ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Zaman, Ç. (2019). *Ortaokul müzik dersi öğretim programında yer alan makamsal kazanımların öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Afyonkarahisar ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

SUMMARY

Objective

This study is a bibliographic review aiming to analyze the theses on the music education curriculum in Türkiye according to their types, institute types, years, universities, methods, and topics. As a result of a search of the national literature, no similar study on theses addressing the music education curriculum could be found, thus highlighting the necessity of this bibliographic review. The goal of this study is to guide future research endeavors.

Method

The study utilized a quantitative method known as the descriptive survey model. The population comprises all postgraduate theses on the music education curriculum in Türkiye, regardless of the year. All relevant theses were searched from the National Thesis Center of the Council of Higher Education (YÖK), and those included in this study were obtained either by permission from the authors or through direct contact. Information from their abstracts was utilized to locate inaccessible theses. The theses obtained in the study were classified according to their types, institute types, universities, years, methods, and topics, and the frequency distributions and percentage values of the data were presented in tables using descriptive statistical methods.

Results

When examining the distribution of theses on the music lesson curriculum in Türkiye according to their types, it was found that of the 32 theses reached within the scope of the research, 94% were master's theses and 6% were doctoral theses, with no proficiency in arts theses. Regarding the types of institutes, 69% were conducted in educational sciences institutes, 22% in social sciences institutes, 3% in graduate education institutes, 3% in fine arts institutes, and 3% in science institutes. Regarding the distribution by year, the highest proportions were 22% in 2019 and 9% in 2013. When examining the distribution by universities, it was found that the highest number of theses, 35%, were conducted at Gazi University. Regarding the methods of the theses, 47% were written using quantitative methods, 31% were written using qualitative methods, and 22% were written using mixed methods. Regarding the topics of the theses, the highest proportions addressed "Learning areas and achievements" at 35% and "Program evaluation" at 31%.

Conclusion And Discussion

The study found that most theses on the music lesson curriculum in Türkiye were at the master's level, with doctoral theses being underrepresented. A similar situation was determined in the study by Erbağcı and Kaf (2020, p. 105). Demir and Ekici (Cited in Erbağcı and Kaf, 2020, p. 110) suggest that this may be due to fewer individuals pursuing doctoral studies after completing their master's degrees and doctoral students shifting to different fields.

A predictable result was encountered when examining the distribution of theses by types of institutes. Most of the theses were conducted at educational sciences institutes, followed by social sciences institutes. Among the duties of educational sciences institutes are to ensure the conduct of high-level research and contribute to developing educational policies based on research

results (Marmara University Institute of Educational Sciences, 2019). From this, it can be inferred that conducting scientific research on the curriculum is a common practice for educational science institutes.

When examining the distribution of theses by year, it was found that most studies were conducted in 2019, followed by 2013. Restructuring the primary and secondary education music lesson curriculum in 2018 led to new studies in this area. A similar result was reported by Yenilmez and Sölpük (2014, p. 37) in their article "An Examination of Theses on Mathematics Curriculum (2004-2013)." They noted that the radical changes to the mathematics curriculum in 2004 led to increased research in the following years.

When examining the distribution of theses by universities, it is determined that most studies were conducted at Gazi University, followed by Atatürk University in second place. Uçan (2018, p. 54) notes that the Musiki Muallim Mektebi, founded in Ankara in 1924, later became the Gazi Terbiye Enstitüsü, graduating its last three classes there. This highlights Gazi University as one of Türkiye's oldest institutions providing music education.

This study compiles all theses on the music lesson curriculum in Türkiye using a bibliographic method, providing researchers with a comprehensive resource. It analyzes various sub-problems and presents the results in frequency percentage tables. Tuna (2017, p. 133) emphasizes that future bibliographic studies should guide quick access to accurate information. Such studies enable researchers to classify all studies and facilitate future research. It is recommended that bibliographic studies be conducted on different topics as well.

ORCID

Hilal Ateş ORCID 0009-0003-9833-8658

Çağla Serin Özparlak ORCID 0000-0001-9951-2994

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu çalışmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacıların, araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, doküman incelemesine dayalı bir çalışma olduğu için etik kurul izni gerektirmemektedir.

Bu makale, bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan veriler, tamamen betimsel tarama yöntemiyle elde edilmiş olup, veri toplama sürecinde etik kurallar dikkatle gözetilmiştir. Çalışmada yer verilen kaynaklar, kaynakça bölümünde eksiksiz ve doğru şekilde belirtilmiştir. Doküman incelemesine dayalı bir çalışma olması nedeniyle etik kurul izni gerektirmemektedir.

